

Mál nr. 98/2021

M og
V v/ ábyrgðartryggingar A hjá VÁgreiningur um bótaskyldu vegna slyss M við störf hjá A hinn 24. apríl 2019.**Gögn.**

1. Málskot, móttakið 12.03.2021, ásamt fylgiskjölum 1-8.
2. Bréf V, dags. 07.04.2021, ásamt fylgiskjölum 1-3.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 24. apríl 2019, orðið fyrir slysi við störf hjá A. Atvik hafi verið þau að M hafi verið á lyftara að sækja þvottavél á vörubretti sem var staðsett á 2. eða 3. hæð í brettarekka. Þegar hann hafi verið að draga vélina út hafi komið í ljós að hún var á tveimur brettum, og það efra var minna en það efra. Efra brettið hafi ekki setið á rekknum sjálfum heldur ofan á því neðra sem M dró út, og hafi þetta valdið því að vélin var afar óstöðug. Þetta hafi þá verið í andstöðu við þær verklagsreglur að færa þvottavélar af þessum smærri brettum og yfir á stærri bretti. M hafi þá reynt að koma brettinu aftur á upphaflegan stað en það ekki tekist, og hafi brettið og þvottavélin fallið á lyftarann og M sjálfan sem hafi hlotið af því líkamstjón. M hafi fengið þær upplýsingar að myndbandsupptaka væri til af atvikinu en síðar hafi komið í ljós að henni hafi verið eytt. M telur að A beri ábyrgð á tjóni hans á grundvelli sakarreglu og meginreglunnar um vinnuveitendaábyrgð. Þannig hafi A brotið gegn ákvæðum laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, enda hafi tilhögun vinnu og aðbúnaður á vinnustað ekki uppfyllt kröfur þeirra eða reglna setta á grundvelli þeirra. Ljóst sé þá að sá starfsmaður sem raðaði brettunum á þennan hátt í rekkann hafi ekki unnið verk sitt í samræmi við áskilnað laganna um öryggi á vinnustöðum, þegar hann setti lítið bretti með þvottavél ofan á tómt bretti í rekknum. Hafi verið ómögulegt fyrir M að átta sig á þessum ástæðum sem hafi skapað hættu og verið augljós slysgildra. M hafi sjálfur mikla reynslu af lyftarastörfum og hafi notað viðurkenndar aðferðir við verkið. Þá hafi A vanrækt að varðveita upptökur af slysinu, þrátt fyrir ítrekaðar óskir, og loforð yfirmanna til M um að þær yrðu tiltækar, en M hafi strax tilkynnt yfirmönnum um slys sitt. Verði A að bera hallann af sönnunarskorti sem það hafi í för með sér og eins hallann af því að ekki var tilkynnt um slys M til Vinnueftirlitsins fyrr en 10. maí 2019, eða um tveimur vikum eftir slysið. Sé slys M því bótaskyldt úr ábyrgðartryggingu A hjá V. Með bréfi, dags. 13. mars 2020, hafnaði V bótaskyldu.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að í tjonstilkynningu dags. 10. maí 2019 til Sjúkratrygginga Íslands, sem sé undirrituð af M og A komi fram að M hafi verið að laga bretti og hafi fengið þvottavél beint á öxl og olnboga. Sömu lýsingu sé að finna í tilkynning til Vinnueftirlitsins. Við komu á heilsugæsluna í kjölfar slyssins hafi atvikum svo verið lýst svo að M hafi dottið á þvottavél sem hann var að reyna að koma í veg fyrir að mundi detta úr hillu. Önnur og ítarlegri málsatvikalýsing hafi að lokum komið fram í kröfubréfi M til V og í málskoti til nefndarinnar. Enginn sjónarvottur hafi verið að atburðinum sjálfum, en samstarfsmaður M hafi komið að honum eftir atvikið, en sá muni ekki hvort bretti hafi verið á göfflum lyftarans eða á gólfinu eða annað sem máli skiptir. Þá kveði yfirmaður M að M hafi lýst atvikinu svo að þvottavélin hafi rekist upp undir þverbíta á lagerhillunni og því færst til á brettinu. Hafi M því farið frá stjórnækjum lyftarans, og undir brettið/gafflana og reynt að ýta vélinni til á brettinu með handaflí. Eingöngu liggi fyrir að þvottavélin hafi fallið af brettinu en ekkert liggi fyrir um orsakir þess. M byggji á því að vélin hafi verið óstöðug vegna aukabrettis sem ónafngreindur starfsmaður hafi gleymt að fjarlægja í andstöðu við vinnureglur. Engin frekari gögn styðji þá lýsingu, og samkvæmt forsvarsmönnum A séu engin minni bretti undir þvottavélum þegar þær eru teknar úr gámum. Þær séu einfaldlega teknar úr gámum og settar á bretti sem passi í rekkann. Þá sé hæð hvers rekkabils ekki meiri en svo að hefði vélin verið á tveimur brettum hefði hún ekki rúmast innan þess. Mun sennilegra sé því að vélin hafi rekist uppundir þverbíta og við það færst til og orðið óstöðug á brettinu. Þá hljóti M að hafa staðið nærri brettinu þegar vélin féll af því. Yfirmaður M hafi verið erlendis á slysdegi og því hafi atvikið ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins á þeim tíma. Hvað varði upptökur af atvikinu þá er því hafnað að M hafi óskað eftir þeim meðan þær voru enn til og sé upptökum eytt eftir tvær vikur. Ekki hafi legið fyrir í upphafi að um alvarlegar afleiðingar væri að ræða, og því hafi upptökurnar ekki verið skoðaðar á þessu tveggja vikna bili. Þó fallast megi á að A beri hallann af því að hafa ekki tilkynnt réttilega um atvikið og hlutast til um rannsókn þess, þá nái slík breyting á sönnunarstöðu aðeins til þeirra atvika sem unnt hefði verið að sýna fram á með slíkri rannsókn og ekki er mögulegt að staðreyna síðar. Í þessu tilviki sé enn mögulegt að reyna að koma þvottavél fyrir á tveimur brettum og athuga stöðugleika hennar og eins hvert svigrúm milli þverbíta er. Verði því ekki séð að sönnunarstaða M hafi skerast að þessu leyti. Jafnvel þó sýnt væri fram á að aukabretti hefði verið undir

vélinni og hún hafi af þeim orsökum verið óstöðug skýri það ekki hvernig M gat orðið undir vélinni og skorti verulega á frásögn M um atvik eftir að hann varð þess var að vélin var óstöðug. Sé því um að ræða óhappatilvik eða afleiðingar aðgæsluleysis M sjálfs og beri því að hafna kröfu hans.

Álit:

Eins og fram kemur að ofan er deilt um hvort M eigi rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V vegna slyss síns. Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu A þarf að mega rekja slys M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess eða aðila sem það ber ábyrgð á. Af gögnum málsins fyrir nefndinni má ráða að nokkur vafi ríkir um tildrög þess að M varð fyrir umræddu slysi. Ekki var tilkynnt um slys M til Vinnueftirlitsins í samræmi við 1. mgr. 79. gr. laga um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, þrátt fyrir að ráða megi af gögnum málsins að M hafi verið óvinnufær frá slyssdegi, en óumdeilt er að tilkynning barst ekki fyrr en 10. maí 2019. Þá verður jafnframt að telja að óvinnufærni M hafi gefið A fullt tilefni til að skoða umræddar myndbandsupptökur og hlutast til um varðveislu þeirra. Verður að telja að rannsókn Vinnueftirlitsins og umræddar upptökur hefðu leitt atvik máls þessa fyllilega í ljós. Verður A að bera hallann af skorti á sönnun sem af þessari vanrækslu leiðir og ber þar af leiðandi að leggja frásögn M um atvik til grundvallar. Verður því ekki byggt á lýsingu vinnuveitanda á atvikum, eins og hún kemur fyrir í tjónstilkynningu til V, um að M hafi rekið þvottavélina í þverbíta og síðan staðið undir göfflum lyftarans og með því sýnt af sér gáleysi, enda er sú staðhæfing ekki studd frekari gögnum. Verður því miðað við þá lýsingu M á atvikum að umrædd þvottavél hafi staðið á tveimur brettum, sem hafi gert það að verkum að hún var óstöðug og hafi bretti ásamt þvottavélinni fallið á lyftarann og M, en ekki er fallist á það með V að framlagðar ljósmyndir eða önnur gögn er stafa frá félaginu sýni fram á ómöguleika slíkrar atburðarásar. Verður jafnframt að telja, þar sem um þung tæki, sem ræðað er á fjórar hæðir vörurekka, er að ræða, að þörf sé á skýrum vinnureglum hvað frágangur á þeim varðar, en þær virðast ekki hafa verið til staðar. Verður samkvæmt framansögðu að líta svo á að slys M sé að rekja atvika sem A beri skaðabótaábyrgð á, og er tjón hans því bótaskyldt úr ábyrgðartryggingu þess.

Niðurstaða.

M, á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A, hjá V.

Reykjavík 27. apríl 2021

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.